

KÄYTTÖTURVALLISUUSTIEDOTE**1. KEMIKAALIN JA SEN VALMISTAJAN, MAAHANTUOJAN TAI MUUN TOIMINNANHARJOITTAJAN TUNNISTUSTIEDOT****1.1 Kemikaalin tunnistustiedot****Kauppanimi**

Asetoni

Tunnuskoodi

Borealis SAP: 99504/60, 99532/60

1.2 Kemikaalin käyttötarkoitus**1.2.1 Käyttötarkoitus sanallisesti ilmoitettuna**

Liuotin. Kemianteollisuuden raaka-aine.

1.2.2 Toimialakoodi

DG24 Kemikaalien, kemiallisten tuotteiden ja tekokuitujen valmistus

1.2.3 Käyttötarkoituskoodi

30 Liuottimet

36 Muu käyttötarkoitus

1.3 Valmistajan, maahantuojan tai muun toiminnanharjoittajan tunnistustiedot**1.3.1 Valmistaja, maahantuoja, muu toiminnanharjoittaja**

Borealis Polymers Oy

1.3.2 Yhteystiedot**Postiosoite** PL 330**Postinumero ja -toimipaikka** FIN-06101 PORVOO**Puhelin** 09-394 900**Telefax** fax 09-394 93006**Y-tunnus** 1592102-1**Krnro** 782.284**1.4 Häät puhelinnumero****1.4.1 Numero, nimi ja osoite**

Myrkytystietokeskus, puh. 09-471977 ja 09-4711

Fortum Oil and Gas Oy, Porvoon jalostamo, palokunta, puh. 010 458 2267

Borealis Polymers Oy, PL 330, FIN-06101 PORVOO

Myrkytystietokeskus, HYKS, PL 360, FIN-00290 HYKS

2. KOOSTUMUS JA TIEDOT AINEOSISTA**2.1 Vaaraa aiheuttavat aineosat**

2.1.1 CAS-numero tai muu koodi	2.1.2 Aineosan nimi
67-64-1	Asetoni

2.1.3 Pitoisuus
> 99 %

2.1.4 Varoitusmerkki, R-lausekkeet ja muut tiedot aineosasta
F; R11;Xi; R36; R66; R67

2.1.7 Muut tiedot

EINECS-nro: 200-662-2

Tässä kohdassa mainittujen R-lausekkeiden täydelliset tekstit ovat kappaleessa 16.

3. VAARALLISTEN OMINAISUUKSIEN KUVAUS

Terveys: Xi - Ärsyttävä. R36; Ärsyttää silmiä. R66; Toistuva altistus voi aiheuttaa ihon kuivumista tai halkeilua. R67; Höyryt voivat aiheuttaa uneliaisuutta ja huimausta. Voi imeytyä kehoon hengitettynä ja ihon kautta. Toistuva altistus voi aiheuttaa pysyviä keskushermostovaurioita (liuottimesta johtuva hermomyrkyllisyys). Ihokosketus voi aiheuttaa ärsytystä. Pitkäaikainen ihokosketus voi poistaa ihon rasvaa ja Tulipalo: F - Helposti syttyvä. R11; Helposti syttyvä. Höyryt muodostavat ilman kanssa räjähtäviä seoksia. Suuri palovaara vuodon sattuessa. Ympäristö: Ei ole luokiteltu vaaralliseksi. Tuote haihtuu helposti. Tuote on vesiliukoinen. Helposti biologisesti hajoava.

4. ENSIAPUOHJEET

4.2 Hengitys

Siirrettävä pois altistuksesta. Pidettävä lämpimänä ja levossa sekä raikkaassa ilmassa. Hengitysvaikeuksissa annettava puhalluselvytystä. Hakeuduttava heti lääkärin hoitoon.

4.3 Iho

Riisuttava välittömästi tahriintunut vaatetus. Iho: Roiskeet huuhdeltava välittömästi saippualla ja runsaalla vedellä. Hakeuduttava lääkärin hoitoon.

4.4 Roiskeet silmiin

Roiskeet silmistä huuhdeltava välittömästi runsaalla vedellä (15 min ajan) ja mentävä lääkäriin.

4.5 Nieleminen

Huuhdeltava suu. Hakeuduttava heti lääkärin hoitoon.

4.6 Tietoja lääkärille tai muille ensiapua antaville ammattihenkilöille

Liika-altistuksen vaikutuksiin voi kuulua: Sekavuus, päänsärky, huimaus, uneliaisuus, tajuttomuus.

5. OHJEET TULIPALON VARALTA

5.1 Sopivat sammutusaineet

Jauhe, hiilidioksidi, vaahto ja vesisumu.

5.3 Erityiset altistumisvaarat tulipalossa

Epätäydellisessä palamisessa voi muodostua: Hiilimonoksidia.

5.4 Erityiset suojaimet tulipaloa varten

Käytettävä paineilmalaitetta ja suojaapukua.

5.5 Muita ohjeita

Räjähdysvaara on otettava huomioon. Höyryt muodostavat ilman kanssa räjähtäviä seoksia. Poistettava kaikki sytytyslähteet Säiliöt jäähdytettävä vesisuihkulla

6. OHJEET ONNETTOMUUSPÄÄSTÖJEN VARALTA

6.1 Ohjeet henkilövahinkojen estämisestä

Käytettävä henkilökohtaista suojavarustusta. Katso kappaletta 8.

6.2 Ohjeet ympäristövahinkojen estämisestä

Estettävä tuotteen pääsy ympäristöön ja viemäriin. Suuren päästön tapahtuessa otettava yhteys paikallisiin viranomaisiin.

6.3 Puhdistusohjeet

Kerättävä talteen mekaanisesti sopiviin säiliöihin hävittämistä varten. Pienet määrät: Imeytettävä inerttiin huokoiseen aineeseen. Huolehdittava riittävästä ilmanvaihdosta, erityisesti suljetuissa tiloissa.

6.4 Muita ohjeita

Ihmisten pääsy estettävä päästön/vuodon alueelle ja ihmiset pidettävä tuulen yläpuolella. Vuoto yritettävä pysäyttää turvallisesti. Suuri palovaara vuodon sattuessa. Poistettava kaikki sytytyslähteet Tuote haihtuu helposti. Höyryt ovat ilmaa raskaampia ja leviävät pitkin lattiaa.

7. KÄSITTELY JA VARASTOINTI

7.1 Käsittely

Huolehdittava riittävästä ilmanvaihdosta. Tuotetta saa lisätä ja käsitellä ainoastaan suljetussa systeemissä. Eristettävä sytytyslähteistä - Tupakointi kielletty. Estettävä varotoimenpitein staattisen sähkön aiheuttama kipinöinti. Kaikki laitteiston metalliosat tulee maadoittaa, jotta vältyttäisiin staattisen sähkön purkauksen aiheuttamalta höyryjen syttymisestä. Varottava aineen joutumista iholle, silmiin ja vaatteisiin. Vältettävä höyryn tai sumun hengittämistä.

7.2 Varastointi

Säilytettävä paikassa, jossa on hyvä ilmanvaihto. Säilytettävä tuote ja tyhjä säiliö suojassa lämmöltä ja sytytyslähteiltä. Säilytettävä tiiviisti suljettuna. Säilytettävä suojassa yhteensopimattomilta materiaaleilta. Katso kappaletta 10.

8. ALTISTUMISEN EHKÄISEMINEN JA HENKILÖKOHTAISET SUOJAIMET

8.1 Altistuksen raja-arvot

8.1.1 HTP-arvot

CAS-numero	Aineosan nimi	
67-64-1	Asetoni	500 ppm (8 h) 1200 mg/m ³ (8 h)

8.1.2 Muut raja-arvot

Suomi: HTP-arvot 2005, Sosiaali- ja terveysministeriö.

8.1.3 Muissa maissa annettuja raja-arvoja

EY: 500 ppm (8h), Ruotsi: 250 ppm (8h), Saksa: 500 ppm, Alankomaat: 500 ppm (8h).
Biologiset raja-arvot: Saksa: Asetonia virtsassa 80 mg/l (end of shift, BAT 2001).

8.2 Altistumisen ehkäiseminen

8.2.1 Työperäisen altistuksen torjunta

Vältettävä ja estettävä kaikkea kosketusta ja altistumista.

8.2.1.1 Hengityksensuojaus

Mikäli ilmastointi on riittämätön: A2- tai ABEK-suodattimella varustettu hengityssuojain tai paineilmalaitte.

8.2.1.2 Käsiensuojaus

Käytettävä sopivia suojakäsineitä: paksu PVC, butyylikumi, PE/EVAL (4H), Teflon.
Läpäisy aika >480 min.: butyylikumi, PE/EVAL (4H), Teflon.

8.2.1.3 Silmiensuojaus

Käytettävä naamiomallisia suojalaseja ja tarvittaessa kasv suojausta.

8.2.1.4 Ihonsuojaus

Käytettävä sopivaa suojavaatetusta ja kumisaappaita.

9. FYSIKAALISET JA KEMIAALLISET OMINAISUUDET

9.1 Yleiset tiedot (olomuoto, väri, haju)

Väritön, neste, Haju luonteenomainen.

9.2 Terveiden, turvallisuuden ja ympäristön kannalta tärkeät tiedot

9.2.1 pH-arvo

-

9.2.2 Kiehumispiste/kiehumisalue

56 °C

9.2.3 Leimahduspiste

-18°C (closed cup)

9.2.5 Räjähdysominaisuudet

9.2.5.1 Alempi räjähdysraja

2,2 til. %

9.2.5.2 Ylempi räjähdysraja

13 til. %

9.2.7 Höyrinpaine

24 kPa (20 °C)

9.2.8 Suhteellinen tiheys

2,0 (ilma = 1)

9.2.9 Liukoisuus

9.2.9.1 Vesiliukoisuus

täysin liukeneva

9.2.10 Jakaantumiskerroin: n-oktanoli/vesi

log Pow = -0,24

9.3 Muut tiedot

Tiheys: 800 kg/m³. Sulamispiste/sulamisaalue: -94°C. Itsesyttymislämpötila: 465 °C.
Useiden orgaanisten liuottimen kanssa sekoittuva

10. STABIILISUUS JA REAKTIIVISUUS**10.1 Vältettävät olosuhteet**

Säilytettävä suojassa lämmöltä ja sytytyslähteistä.

10.2 Vältettävät materiaalit

Vältettävä hapettavia aineita; peroksidit, typpihappo, klooraatit, perklooraatit, permanganaatit.
Voi syövyttää monia muoveja, kumeja ja pinnoitteita..

10.3 Vaaralliset hajoamistuotteet

Palossa voi muodostua haitallisia hajoamistuotteita kuten: Hiilimonoksidi (CO), hiilidioksidi (CO₂).

11. TERVEYSVAIKUTUKSIIN LIITTYVÄT TIEDOT**11.1 Välitön myrkyllisyys**

Voi imeytyä kehoon hengitettynä ja ihon kautta.

LD50/suun kautta/rotta = 7400 mg/kg.

ihminen: Höyryjen hengittäminen voi aiheuttaa limakalvojen lievää ärsytystä. > 300 ppm

ihminen: Myrkytysoireita > 800 ppm/60 min

11.2 Ärsyttävyyden ja syövyttävyyden

Ärsyttää silmiä. Ihokosketus voi aiheuttaa ärsytystä.

11.3 Herkistyminen

Ei tiedossa

11.4 Subakuutti, subkrooninen ja pitkäaikaismyrkyllisyys

Toistuva altistus voi aiheuttaa pysyviä keskushermostovaurioita (liuottimesta johtuva hermomyrkyllisyys).

Maksa- ja munuaisvaurioita voi esiintyä. Aineelle altistumisesta voi seurata vaikutuksia: Veressä. &

Luuuutimessa. Pitkäaikainen ihokosketus voi poistaa ihon rasvaa ja aiheuttaa ihotulehduksen.

11.5 Kokemusperäinen tieto vaikutuksista ihmisiin

Liika-altistuksen vaikutuksiin voi kuulua: Sekavuus, päänsärky, huimaus, uneliaisuus, tajuttomuus.

12. TIEDOT KEMIKAALIN VAARALLISUUDESTA YMPÄRISTÖLLE**12.1 Ekotoksisuus****12.1.1 Myrkyllisyys vesieläimille**

Myrkyllisyys kaloille; LC50(24h-14d) > 5000 mg/l

Myrkyllisyys vesikirpulle; LC50(24h-48h) = 12700 mg/l (Daphnia magna)

Myrkyllisyys leville; LOEC > 530 mg/l

12.2 Liikkuvuus

Tuote haihtuu helposti. Tuote on vesiliukoinen.

12.3 Pysyvyys ja hajoavuus**12.3.1 Biologinen hajoavuus**

Helposti biologisesti hajoava.

12.3.2 Kemiallinen hajoavuus

Tietoa ei ole käytettävissä.

12.4 Biokertyvyyspotentiaali

Ei todennäköistä: n-Oktanoli/vesi jakaantumiskerroin: log Pow = -0,24

12.5 Muut haitalliset vaikutukset

Ei ole luokiteltu vaaralliseksi. Ei saa päästää ympäristöön.

13. JÄTTEIDEN KÄSITTELY

Hävitetävä ongelmajätteenä paikallisten ja kansallisten säädösten mukaisesti.

EC waste code: 07 01 04

14. KULJETUSTIEDOT

14.1	YK-numero	1090
14.2	Pakkausryhmä	II
14.3	Maakuljetukset	
14.3.1	Kuljetusluokka	3
14.3.2	Vaaran tunnusnumero	33
14.3.2.1	ADR/RID-Varoituslipukkeet	3
14.3.3	Rahtikirjan mukainen nimitys	ASETONI
14.4	Merikuljetukset	
14.4.1	IMDG-luokka	3
14.4.2	Oikea tekninen nimi	ACETONE
14.4.2.2	EmS	F-E, S-D
14.4.2.4	Merta saastuttava aine	no
14.4.2.6	IMO-Varoituslipukkeet	3

15. KEMIKAALEJA KOSKEVAT MÄÄRÄYKSET

Luokitus ja merkinnät tehty direktiivin 67/548/EEC liitteen 1 mukaisesti.

15.1	Varoitusetiketin tietoja	
	EY-numero	200-662-2
15.1.1	Valmisteen varoitusmerkin kirjaintunnus ja varoitusmerkin nimi	
	F	Helposti syttyvä
	Xi	Ärsyttävä
15.1.2	Varoitusetikettiin merkittävien aineosien nimet	
	Asetoni	
15.1.3	R-lausekkeet	
	R11	Helposti syttyvä.
	R36	Ärsyttää silmiä.
	R66	Toistuva altistus voi aiheuttaa ihon kuivumista tai halkeilua.
	R67	Höyryt voivat aiheuttaa uneliaisuutta ja huimausta.
15.1.4	S-lausekkeet	
	S9	Säilytettävä paikassa, jossa on hyvä ilmanvaihto.
	S16	Eristettävä sytytlähteistä - Tupakointi kielletty.
	S26	Roiskeet silmistä huuhdeltava välittömästi runsaalla vedellä ja mentävä lääkäriin.

16. MUUT TIEDOT

16.1	Luettelo kemikaalia koskevista R-lausekkeista	
	R11	Helposti syttyvä.
	R36	Ärsyttää silmiä.
	R66	Toistuva altistus voi aiheuttaa ihon kuivumista tai halkeilua.
	R67	Höyryt voivat aiheuttaa uneliaisuutta ja huimausta.
16.4	Lisätiedot	
	Laatija: Borealis Group HSE/ Pekka Korttesmaa & Arvo Kulo.	
	Tämä käyttöturvallisuustiedote on laadittu direktiivin 91/155/EEC mukaisesti.	
16.5	Käytetyt tietolähteet	
	International Chemical Safety Card, Acetone, April 1994: (www.inchem.org/pages/icsc.html).	
	Environment Guide 71; Environmental properties of chemicals, Finnish Environment Institute, Helsinki 2000.	
16.6	Lisäykset, poistot ja muutokset	

Tämä tiedote sisältää muutoksia edelliseen versioon kohdassa: 2, 3, 5, 8, 12, 14, 16.

Vastuuvapauslauseke:

Nämä tiedot ovat tietämyksemme mukaan oikein ja luotettavia julkaisemispäivästä lähtien, ja niiden tarkoituksena on pelkästään kuvailla tuotteen ominaisuuksia terveyden, turvallisuuden ja ympäristön kannalta. Asiakkaan velvollisuus on tarkastaa ja testata tuotteemme todetakseen niiden soveltuvuuden valitsemaansa käyttötarkoitukseen. Lisäksi asiakkaalla on velvollisuus käyttää, pitää ja käsitellä tuotteitamme oikein, turvallisesti ja lainmukaisesti.

Mikäli Borealiksen tai sen tytäryhtiöiden toimittamia tuotteita käytetään kolmannen osapuolen materiaalien yhteydessä, asiakkaalla on velvollisuus hankkia kaikki tarpeellinen tieto kolmannen osapuolen materiaaleista ja varmistaa, että Borealiksen tuotteet soveltuvat asiakkaan valitsemaan käyttötarkoitukseen käytettäessä niitä edellä mainittujen materiaalien yhteydessä. Emme ota minkäänlaista vastuuta, jos Borealiksen tuotteita käytetään muiden materiaalien yhteydessä. Nämä tiedot koskevat tuotteitamme yksinomaan silloin, kun niitä ei käytetä kolmannen osapuolen materiaalien yhteydessä.